

లైన్ క్స్ లోని వసతులు (linux tools)

ఆంగ్లము తెలుగు

1 లైన్ క్స్ లోని వసతులు (linux tools)

చాల పెద్ద, క్లిష్టమైన కార్యక్రమములను ఒక ఆదేశముతో లేక ఒక దశలో చేసుకొనగల వసతులు లైన్ క్స్ లో ఉన్నవి. ఆదేశములు చేర్చులు/కూర్చులు కలిగి ఉండుటచే ప్రత్యేక/విశేష పరిస్థితులకు సరిపోగల సామర్థ్యమున్నవి.

1.Sort (క్రమబద్ధీకరించుట): సుదీర్ఘమైన పట్టికలు - ఎంత పొడవైనను/ఎంత పరిమాణముగలవైనను - సంఖ్యలవారి(1-9) లేక అక్షరముల ఆధారముగ (అ-హ) (a-z)వేరుపరచ వచ్చును/క్రమబద్ధముచేయ వచ్చును/ క్రోడీకరంపవచ్చును. పంక్తులలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ భాగము(fields)లున్నను వివిధ ప్రమాణముల(criteria/basis) ప్రకారము వేరుచేసుకొన గలము.

2.ఇమేజీమాజిక్ (ImageMagick): చిత్రములను వాడుటకు, చిత్రములతో తగిన విధముగ వ్యవహరించుటకు ఇమేజీ మాజిక్ అను ఒక గొప్ప పరికరము గలదు. చిత్రముల రూపములను సవరించుటకు, పరిమాణమును కావసినంతగ తగ్గించుకొనుటకు, పెంచుకొనుటకు, ఒక స్థావరమునుండి/ఒక system నుండి కావలసినట్లుగ తరలించుటకు వివిధమైన ఆదేశములు, వసతులు ఉన్నవి. మూల చిత్రములలో ఎటువంటి మార్పులు/చేర్చులు చేయకుండా - లేక వాటికి బదులుగ ఇతర రూపములలో (in different formats, shapes)స్పష్టింప వచ్చును. ఇమేజీమాజిక్ ప్రతి లైన్ క్స్ లో అమర్చబడి ఉంటుంది. అట్లు లేనిచో www.DOTImageMagickDOTorg అను స్థావరమునుండి దిగుమతి చేసుకొనవచ్చును. సుదీర్ఘమైన టిప్పుణులు వీరి స్థావరములో/అంతర్జాలములో/లైన్ క్స్ విధానములో దొరకును. ఇబ్బందులను వెల్లడించినచో అంతర్జాలమున శ్రేయోభిలషుల బృందములు (groups of linux enthusiasts/volunteers) కావలసిన పరిష్కార మార్గములు చూపించుటకు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగ ఉన్నవి. convert, append, mogrify అనబడు ప్రధాన ఆదేశముల పూర్తి వివరములను చూడగలరు.

3.జింప్ (Gimp): చిత్రములకై ప్రత్యేకముగ సృష్టించబడినది. ఆకారములో (పెద్దగ చేయుట/ చైన్నగచేయుట)మార్పు, రూపములో మార్పులు, రూపములో నాణ్యత తగ్గుకుండా పరిమాణము తగ్గించుట, చిత్రములలో వచనములు సమకూర్చుట - అని అసంఖ్యాగమైన మార్పులు/ప్రక్రియలు/పనులు చేసుకొనవచ్చును. అన్ని లైన్ క్స్ లోను ఈ వసతి(software) అమర్చబడియుంటుంది. కావలసినచో www.DOTGimpDOTorg అను వారి స్థావరమునుండి అత్యాధునిక రూపమును దిగుమతి చేసుకొనవచ్చును. దీనిని పోలిన మరొక సాధనము ఆక్యులర్(okular).

4.జీఎడిట్ లేక నానో (Gedit or nano): gedit అను ఆదేశముతో జీఎడిట్ తెరపై తెరుచుకొనును. వ్యాసము/పత్రములను అతికించి, కావలసిన చేర్చులు మార్పులు చేసుకొని బదిలీపరచుకొనవచ్చును. యూటీఎఫ్8 - అంటే భారతీయ భాషలను చూపగలదు. నానో ఎడిటర్ చాలనులువైన పరికరము- కాని ఆంగ్లేతర లిపులను సరియైన రూపమున చూపు సామర్థ్యము (మా అనుభవములో- మాకు తెలిసినంతవరకు) లేదు.

5.అపాచీ అనబడూ హెచ్ టీ టీ పీ (Apache Web Server): అపాచీ అని తరచుగ పిలవబడు హెచ్ టీ టీ పీ సెర్వర్ లైన్ క్స్ లో తరచుగ అమర్చబడియుంటుంది. అట్లు లేనిచో వారి స్థావరము (www.DOTHttpdDOTApacheDOTorg) నుండి దిగుమతిచేసుకొని అమర్చుకొనగలరు. భిన్నమైన లైన్ క్స్ రూపములలో వ్యవహారమున చిన్న చిన్న తేడాలున్నను, ముఖ్యమైన సిద్ధాంతములు/వ్యవహారశైలి - ఒకటే. దీనితో అంతరిజాలము వెబ్ సైట్ స్పష్టించుకొనవచ్చును. వెబ్ సైట్ లేకపోయినను, అంతరిజాలమునకైన వ్యాసములు/దస్త్రములు/ఇతర విషయములను సామర్థ్యము/లోపములను పరిశీలించి, సవరించుకొనవచ్చును. మఱి కొన్ని web servers - ప్రత్యేక పరిస్థితులకొకటకు సరిపోగలవి - ఉన్నవి, అంతర్జాలమున చుచి - అవసరమునకు తగినట్లు అమర్చుకొనవచ్చును.

6.బదిలీపరచుట/పునరుద్ధరించుట (Back up/recovery):వ్యవస్థ(SYSTEM)న గల పత్రములు/దస్త్రములు/ఇతర విషయములను ఎప్పటిపక్కడు బదిలీపరచుకొనుటకు ఉచితముగ లభించి వసతులు గలవు. అమాన్ డా, ఆర్ సింక్, బాక్ అప్ పీసీ, క్లోన్ జిల్ల వంటి వసతు(utilities)లను వాడి ఎప్పటిపక్కడు వ్యవస్థలలోని దస్త్రములు/ఇతర విషయములను బదిలీపరచుకొనవచ్చును. ఏమైన విపత్తు/ఆటంకము కలిగివుండు, అన్ని దస్త్రములను/విషయములను పునరుద్ధరించి, సంస్థను యథావిధిగ నడుపుకొనవచ్చును.

7. గణాంకములు (Data bases):గణాంకములకు సంబంధించిన పనులకు ఉన్నతమైన పరికరములు/వసతులు గలవు. మైఎస్ క్యూఎల్ లేక మరియాడీబీ ఎంత పెద్దైన- ఎంతక్లిష్టమైన పనులైనను సునాయాసముగ నిర్వహించగలవు.

8.క్షుప్తపరచుట (Compression tools)దస్త్రములు/వ్యాసములను చలనచిత్రములను క్లుప్తపరచుటకు జీజిప్, ఎక్స్ జిజిప్, వంటి పరికరములను వాడుకొనవచ్చును. చాల పెద్ద దస్త్రములను క్లుప్తపరచుటకు ఆర్ జిప్, ఎల్ ఆర్ జిప్ వంటి వసతులు గలవు. ధ్వని, దృశ్యములకై ఆగ్, ఫ్లాక్, జింప్, ఆక్యులర్, వంటి వసతులు గలవు. గోస్ట్ స్క్రిప్ట్ (ghostscript or gs)తో పీడిఎఫ్ లు (చిత్రములు గలవైనను- సాధారణములైనను) క్లుప్త పఱచుకొనవచ్చును.

9.ధ్వని/దృశ్యములకైన పరికరములు (Audio/Video utilities): ధ్వని,దృశ్యములను నమోదు(record)చేసుకొనుటకు, బదిలీపరచుటకు, వినిపించుటకు, వీక్షించుటకు విశిష్టమైన పరికరములు గలవు. ఇవీ ఉచితముగను, కావలసిన మార్గదర్శక టిప్పుణులతో, అడాసిటి (వారి స్థావరము www.DOTAudacityteamDOTorg నుండి) , Rosegarden (వారి స్థావరము www.DOTwocowsDOTcom నుండి) , and Ardour (వారి స్థావరము www.DOTardourDOTorg నుండి) దిగుమతి చేయబడి తరచుగ వాడబడు వసతులు. ఈ వసతులు www.DOTsourceforgeDOTnet, www.DOTlinuxDOTsoftpediaDOTcom లనుండి కూడ దిగుమతి చేసుకొనవచ్చును. Byzanz (www.DOTlinuxDOTdieDOTnet నుండి) , kazam (www.DOTpkgsDOTorg నుండి),Blender (www.DOTblenderDOTorg నుండి) దిగుమతి చేసుకొనవచ్చును. వీఎల్బీ, ఎక్స్ ఎంఎంఎస్ గ్ జిజిన్

తరచుగ వాడబడు విశిష్టమైన ధృక్పథా పరికరములు. io gnu lainaks(స్థావరము wwwDOTgnuDOTorg), dyne:bolic (స్థావరముwww-DOTdyneDOTorg) వంటి ప్రత్యేకముగ శ్రవణ /చలనచిత్రములైన లైన్స్ గలవు. దీనిని ఉపయోగించి గాత్రముతో కూడిన/గాత్రములేని చలన చిత్రములను వాటి మూల పరిమాణమునుండి 1/3 వంతు నుండి 1/5వ వంతు వరకు తగ్గించగల ఎఫ్ఎఫ్ఎంపెగ్ (ffmpeg) అను వసతి గలదు. చిత్రబింబముల సంఖ్యలను/ఆకారములను, ధ్వని పరిమాణములను కావలసినట్లు మార్చుకొని చాల ఎక్కువగ క్లుప్తపరచవచ్చును.

10.విశేషమైన/విశిష్టమైన పరికరములు (Advanced facilities): పెద్ద సంస్థల రక్షణకై- వారి కార్యక్రమములు అంతరాయము లేకుండ నడుచుటకు, విపత్తులు/ఆపదల తరువాత ఆటంకములు లేక తిరిగి కార్యక్రమములు జరుగుటకు విశేషమైన పద్ధతులు(software)లున్నవి. Raid-Redundant Array of Independent Discs(అదనముగ మాధ్యములను నడుపుట), బింబము-ప్రతిబింబము(mirroring)వంటి అదనపు చర్యలు, కార్యాచరణమును విడి-విడిగ పంచుకొనుట(LoadSharing) వంటి విధానములు చేపట్టి, సంస్థలు అనర్గళముగు సాగునట్లు చేసుకొనవచ్చును.

ఈ విశిష్ట వనరులు ఉచితముగ - విస్తృతమైన టీపుణులతో - నిశ్చార్థమైన సహాయముతో లభించుచున్నవి.

2 వెనక్కి

విభాగము ఆంగ్లము తెలుగు తెలుగు లిపి లేదు